[2018] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 806

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਕਮਾਂਡਰ ਰਵਿੰਦਰ ਵੀ. ਦੇਸਾਈ

(2016 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 579)

ਅਪ੍ਰੈਲ 18, 2018

[ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੋਰਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007: ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 - ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ - ਦੋਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨੇਵੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਤਿੰਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ- ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ - ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ- ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੋਰਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT)) ਨੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਪੀੜਤ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ - ਕਿਹਾ ਕਿ : ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ - ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਹੈ - ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦਾ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੀ। ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ / ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ - ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ-ਨੇਵੀ ਐਕਟ, 1957-ਧਾਰਾ 77 (2) - ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ - ਸਜ਼ਾ।

XXXXXX

ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਸੰਘਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ : 1. ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਵਾਲਾ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 14] [816-C]

2. ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ -9, ਪੀਡਬਲਯੂ -12 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -18 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਾਲਾਂ ਉਕਤ ਫੋਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ NOFRA ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ (ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR)) ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ NOFRA ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ NOFRA ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਉਕਤ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਪੀੜਤ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ NOFRA ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। [ਪਾਰਸ 15, 23] [816-D-E; 826-C]

3. ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਅਪੀਲ ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰਾ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼/ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜੋ 04 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ, 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। (ਪਾਰਸ 25, 26, 29, 30) [826-E-F; 828-A, C-F]

XXXXXX

ਸੋਨੂੰ ਉਰਫ ਅਮਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 570; ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪਲਾਂਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਜੀ. ਸੰਗਮੇਸ਼ਵਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1997) 4 ਐਸਸੀਸੀ 741: [1997] 2 ਐਸਸੀਆਰ 756 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਸ਼ਫੀ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2018) 2 ਐਸਸੀਸੀ 801-ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ।

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

(2017) 8 SCC 570	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18
[1997] 2 SCR 756	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 20
(2018) 2 SCC 801	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 24

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : 2016 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 579

2014 ਦੀ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 55 ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ, ਮੁੰਬਈ ਦੇ 04.03.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2016 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 574

<u>XXXXXX</u>

ਮਨਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ(ਵਧੀਕ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ(ASG)), ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਪ੍ਰਭਾਸ
ਬਜਾਜ, ਅਕਸ਼ੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਂਸ਼ੂ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਡਾਕਟਰ ਹਰਸ਼ਵੀਰ ਪ੍ਰਤਾਪ.
ਸ਼ਰਮਾ, ਏ.ਕੇ.ਸਰਵਾਸਤਵ, ਪਾਰਸ ਜੋਸ਼ੀ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਹਾਜ਼ਰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ
ਏ.ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੋਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਾਸ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫਲੈਗ ਅਫਸਰ ਵੀ ਹਨ , ਕਮਾਂਡਿੰਗ - ਇਨ - ਚੀਫ਼ , ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ, ਪੱਛਮੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਕਮਾਂਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਪੀਲਕਰਤਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਮਾਂਡਰ ਰਵਿੰਦਰ ਵੀ. ਦੇਸਾਈ ਹਨ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਉੱਤਰਦਾਤਾ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

2. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਦਸ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ। ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਲ ਸੈਨਾ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 24 ਕੈਲੰਡਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਭਾਗੀ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT)) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੁਝ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਖੁਦ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ਾਂ (8 ਵੇਂ, 9 ਵੇਂ ਅਤੇ 10 ਵੇਂ ਦੋਸ਼) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਦੋਸ਼ 1 ਤੋਂ 7 ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ 1 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਰਮਡ

ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਸਜ਼ਾ, ਅਰਥਾਤ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਪੂਰੇ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਨਖਾਹ, ਭਾਵ, ਪਿਛਲੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਲ ਸੈਨਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

XXXXXX

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 1 ਜੁਲਾਈ, 2016

ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ।

3. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 01 ਜਨਵਰੀ, 1998 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਸਬ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 16 ਜਨਵਰੀ, 2011 ਨੂੰ ਕਮਾਂਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਅੰਡੇਮਾਨ ਟਾਪੂ ਦੇ ਪੋਰਟ ਬਲੇਅਰ ਵਿਖੇ INS ਮਾਹਿਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੋਸਟਿੰਗ ਮਈ, 2010 ਤੋਂ ਜੂਨ, 2011 ਤੱਕ ਸੀ। ਜੂਨ 2011 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2 ਜੂਨ 2011 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ INS ਵਿਰਾਟ 'ਚ ਕਮਾਂਡਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੇਟੀਆਂ ਨਾਲ 15 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ /ਜੁਆਇਨਿੰਗ ਟਾਈਮ ਦੇ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੋਰਟ ਬਲੇਅਰ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਤੱਕ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁੰਬਈ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਭਾਬੀ ਅਮਿਤਾ ਗਵਾਂਕਰ ਨਾਲ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਗੋਰੇਗਾਓਂ 'ਚ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 25 ਜੂਨ 2011 ਤੱਕ ਆਗਿਆ 'ਤੇ ਸੀ। 16 ਜੂਨ, 2011 ਤੋਂ 19 ਜੂਨ, 2011 ਤੱਕ, ਉਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਗੋਆ ਵੀ ਗਿਆ। 25 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੇਟੀ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਯਾਨੀ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਮੈਸ ਸਪੋਰਟਸ ਕੰਪਲੈਕਸ ਕਾਟੇਜ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 26 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ INS ਵਿਰਾਟ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਜਹਾਜ਼ INS ਤਾਰਾਗਿਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ INS ਵਿਰਾਟ ਕੋਚੀ ਵਿੱਚ ਬਰਥ ਸੀ। 29 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ, ਉਹ ਕੋਚੀ ਵਿਖੇ INS ਵਿਰਾਟ ਵਿਖੇ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਇਆ।

4. ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈਂਡਸੈੱਟਾਂ ਲਈ ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੋਰਟ ਬਲੇਅਰ ਦੇ INS ਮਾਹਿਸ਼ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਇੱਕ BSNL ਤੋਂ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨੰਬਰ 9476045470 ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਿਟੇਡ ਤੋਂ ਨੰਬਰ 9564784782 ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਲਈ। 19 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੰਬਈ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਈਡੀਆ ਸੈਲੂਲਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ ਦੋ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਆਪਣੇ ਲਈ 8108770020 ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਨੰਬਰ 8108770030 ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਲਈ ਸੀ।

XXXXXX

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਾਂਡਰ ਰਵਿੰਦਰ ਵੀ. ਦੇਸਾਈ [ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ.] 811

5. 01 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 22.45 ਵਜੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡਰ ਮਨੋਜ ਝਾਅ (ਪੀਡਬਲਯੂ -20) INS ਵਿਰਾਟ ਦੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੈਪਟਨ ਹਰੀ ਕੁਮਾਰ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ। ਕੈਪਟਨ ਹਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਜਿਨਸੀ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਜਿਸਨੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ 8108770020 ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 18 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਜਨਵਰੀ, 2012 ਨੂੰ ਵਨ ਮੈਨ ਇਨਕੁਆਰੀ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'OMI') ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ OMI 11 ਜਨਵਰੀ, 2012 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 31 ਜਨਵਰੀ, 2012 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ 05 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਸ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੱਤ ਨੇਵੀ ਐਕਟ, 1957

ਦੀ ਧਾਰਾ 77 (2) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ) ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 509 (ਆਈਪੀਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਨੇਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 58, 74 ਅਤੇ 48 (ਸੀ) ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਥਿਤ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ।

6. OMI ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, INS ਕੁੰਜਲੀ, ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸਾਰ (SoE) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

7. 05 ਸਤੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, INS ਕੁੰਜਲੀ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ 33 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 40 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਗਵਾਹਾਂ ਵਜੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ 19 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ EXHIBIT ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ' (C -1 ਤੋਂ C -19) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ 10 ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਦੋਸ਼ੀ' ਦਾ ਪਤਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ O.A. ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

XXXXXX

8. ਹੁਣ ਤੱਕ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਤਿੰਨ ਔਰਤਾਂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੀਨਾ ਚੰਦੇਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ -9), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਦਿਤੀ ਬਰਥਵਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ -12) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਲਵੀ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ -18) ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਿਨਸੀ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਲਾਂ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9564784782 ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਕਾਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ NOFRA ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ NOFRA (ਨੇਵਲ ਅਫਸਰਜ਼ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ) ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਸਚੇਂਜ ਆਫ NOFRA ਤੋਂ ਇੱਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਿਨਸੀ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਰੀਨਾ ਚੰਦੇਲ ਨੂੰ 21 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ, 22 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 23 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਕਾਲ 30 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 06:57 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 222217 ਸੀ। 31 ਜੂਨ, 2011 ਅਤੇ 01 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਾਤ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਲਵੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ -18) ਨੂੰ 13 ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੀਡਬਲਯੂ-12 ਅਦਿਤੀ ਨੂੰ 30 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਫੋਨ ਆਏ ਸਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਲਾਂ NOFRA ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਨੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਈ-ਓਪਰੇਟਿੰਗ NOFRA ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਕਿਸ ਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਜ਼ੋਨ-1 ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ

ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਦਫਤਰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਸੀ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ:

(a) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9564784782 ਸੀ।

(b) ਤਿੰਨਾਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਲੈਂਡਲਾਈਨ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(c) ਇਹ ਕਾਲਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ।

XXXXXX

10. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਵੋਡਾਫੋਨ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਵਾਲਾ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ 9564784782 ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਇਹ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ ਦੇ ਪੋਰਟ ਬਲੇਅਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈਂਡਸੈੱਟਾਂ ਲਈ

ਦੋ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦੇ ਸਨ: ਇੱਕ BSNL ਤੋਂ ਜਿਸ ਦਾ ਨੰਬਰ 9476045470 ਆਪਣੇ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਲਵੀ ਦੇਸਾਈ ਲਈ ਨੰਬਰ 9564784782 ਸੀ। ਜੂਨ 2011 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ INS ਵਿਰਾਟ 'ਚ ਕਮਾਂਡਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੰਬਈ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ 19 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ ਆਈਡੀਆ ਸੈਲੂਲਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ ਦੋ ਆਈਡੀਆ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਲਈ 8108770030 ਨੰਬਰ 8108770020 ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ 9476045470 ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਨਵਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 8108770020 ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 9564784782 ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਸਿਮ ਨੰਬਰ 8108770030 ਨਾਲ ਬਦਲ ਦੇਵੇ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ 01 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਕੋਚੀ ਵਿਖੇ INS, ਵਿਰਾਟ ਵਿਖੇ ਉਸ ਦੇ ਕੈਬਿਨ ਵਿੱਚ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਨੰਬਰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਰਸ ਵਿਚੋਂ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਫਿਰ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਉਸਨੇ 04 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਕੈਬਿਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕਥਿਤ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਨਾਲ ਵੋਡਾਫੋਨ ਤੋਂ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੰਬਈ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ

ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਵੀ ਗਾਇਬ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ GCM ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ।

XXXXXX

12. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਗੋਰੇਗਾਓਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਥਿਤ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ 02 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਅਪਣਾਈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਉਸਦੇ ਪਰਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੂਤ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ 04 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ 04 ਜੁਲਾਈ, 2011 (Ex. -29) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਮ ਕਾਰਡ 20 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੋਂ 25 ਜੂਨ, 2011 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 20 ਜੂਨ, 2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਇਸ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਕਮਾਂਡਰ ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ -33) ਨੂੰ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ

ਕਮਾਂਡਰ ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

ਜੇ ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਕਈ ਵਾਰ 20 ਜੂਨ ਤੋਂ 25 ਜੂਨ, 2011 ਦੀ ਸ਼ਾਮ 6.00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਟ ਦੌਰਾਨ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਦੋਸ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ 19 ਜੂਨ 2011 ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਨਵੇਂ ਕਾਰਡ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ 20 ਜੂਨ 2011 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ 25 ਜੂਨ 2011 ਤੱਕ 9564784782 ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੰਬਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 21 ਜੂਨ 2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) . Exhibit T-2 ਨੂੰ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 20 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ 13.29 ਵਜੇ ਇਸ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9619796549 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) . ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਸੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 20 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ 18.31 ਵਜੇ ਹੀ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) . ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ 23 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.46 ਵਜੇ ਕਮਾਂਡਰ ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਕਾਲ ਵੀ ਆਈ ਸੀ। 25 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 09.50 ਵਜੇ ਅਤੇ 15.06 ਵਜੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਤੋਂ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) . ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9619796549 'ਤੇ ਦੋ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ । 28 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ 17.15 ਤੋਂ 17.55 ਵਜੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਕਮਾਂਡਰ ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ । ਪੀਡਬਲਯੂ-33 ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਇੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ 25 ਜੂਨ 2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR)

ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਕੋਲ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਫੋਨ ਆਏ ਸਨ।

XXXXXX

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਾਂਡਰ ਰਵਿੰਦਰ ਵੀ. ਦੇਸਾਈ [ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ.]

815

ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਅਰਜੁਨ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਕਰਜ਼ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਅਟੱਲ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ।

13. ਇਕ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਸਬੂਤ ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ INS ਵਿਰਾਟ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ 29 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਕੋਚੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਹ 29 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਏਆਈ-681 ਦੀ ਉਡਾਣ ਰਾਹੀਂ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਸ਼ਾਮ 5:30 ਵਜੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ 29 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7:20 ਵਜੇ ਕੋਚੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੋਨ ਤੋਂ ਇਕ ਕਾਲ ਸ਼ਾਮ 5:01 ਵਜੇ ਮੁੰਬਈ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਰਾਤ 08:01 ਵਜੇ ਕੇਰਲ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਸੇ ਫੋਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਾਮ 05:01 ਵਜੇ, ਜਦੋਂ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਫਲਾਈਟ ਸ਼ਾਮ 05:30 ਵਜੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ। ਉਹ ਸ਼ਾਮ 07:20 ਵਜੇ ਕੋਚੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਤ 08:01 ਵਜੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੰਬਰ ਵਾਲਾ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਸੀ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 29 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਏਆਈ-681 ਦੀ ਉਡਾਣ ਰਾਹੀਂ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। Exhibit P-S ਉਡਾਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬੋਰਡਿੰਗ ਪਾਸ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ 17.05 ਘੰਟੇ ਸੀ ਉਡਾਣ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਆਈ-681 ਦੀ ਉਡਾਣ ਸ਼ਾਮ 5.30 ਵਜੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਅਤੇ 29 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7.20 ਵਜੇ ਕੋਚੀ ਪਹੁੰਚੀ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 29 ਜੂਨ, 2011 ਨੂੰ ਉਕਤ ਕਾਲ 17.01 ਵਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਾਫ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਵੋਡਾਫੋਨ ਮੁੰਬਈ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਕਾਲ 29 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ 20.01 ਵਜੇ ਆਈ। ਇਹ ਕਾਲ ਵੋਡਾਫੋਨ ਕੇਰਲ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 29, 30 ਜੂਨ ਅਤੇ 1 ਜੁਲਾਈ 2011 ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਵੋਡਾਫੋਨ ਕੇਰਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਚੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜੇ ਉਕਤ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਮ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਉਡਾਣ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੇ ਨਹੀਂ।

XXXXXX

14. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਵਾਲਾ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਸੀ।

15. ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਨਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸ਼ਲੀਲ ਕਾਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ -9, ਪੀਡਬਲਯੂ -12 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -18 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਲਾਂ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਾਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਫੋਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ NOFRA ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR)) ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਨੁਰਾਗ ਸਕਸੈਨਾ, ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ -3 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ NOFRA ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਉਕਤ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਲਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਤੋਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਉਸਨੇ Exh. P-10 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਪੀੜਤ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ ਨੰਬਰ NOFRA ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੱਚੇ ਅਤੇ ਸਹੀ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਤੀਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਾਂ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9564784782 ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ NOFRA ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9564784782 ਦਾ ਸਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਆਈਡੀਆ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ NOFRA ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਗਲਤੀ ਲਈ

ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਨੰਬਰ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਡ "95" ਨੂੰ NOFRA ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਵਜੋਂ ਫੀਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਸ੍ਰੀ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹ NOFRA ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਰ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੀ ਚਰਚਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ;

XXXXXX

ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ NOFRA ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7000 ਲਈ Exhibit P-8, ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7164 ਲਈ Exhibit P-9 ਅਤੇ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6328 ਲਈ Exhibit P-810 ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਦਾ ਸਰਵਿਸ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡਰ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਦੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT P-27 ਜਾਂ EXHIBIT ਟੀ-2 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤੀ NOFRA ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਦੇ ਕੋਡ "95" ਨੂੰ ਫੀਡ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੀਡਬਲਯੂ -2 ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ, ਜੋ NOFRA ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਰ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀਡਬਲਯੂ -2 ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ

ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੀਡਬਲਯੂ-2 ਫਰਨਾਂਡਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਮਾਂਡਰ(ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ) Exhibit T-2 ਨੂੰ TW -1 ਸਾਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇਬ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ NOFRA ਰਿਕਾਰਡ 'ਚ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਦਾ ਸੀ।

XXXXXX

ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ NOFRA ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7000 ਲਈ EXHIBIT P-8, ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 7164 ਲਈ EXHIBIT P-9 ਅਤੇ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6328 ਲਈ EXHIBIT P-10 ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9564784782 ਦਾ ਸਰਵਿਸ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡਰ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਦੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT P-27 ਜਾਂ EXHIBIT T-2 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤੀ NOFRA ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਦੇ ਕੋਡ "95" ਨੂੰ ਫੀਡ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸੀਡਬਲਯੂ -2 ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ NOFRA ਸਿਸਟਮ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਰ ਸੀ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀਡਬਲਯੂ -2 ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ

ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਕੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸੀਡਬਲਯੂ-2 ਫਰਨਾਂਡਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) Exhibit T-2 ਨੂੰ TW -1 ਸਾਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇਬ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਲਈ NOFRA ਰਿਕਾਰਡ 'ਚ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ NOFRA ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਨੰਬਰ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ NOFRA ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ ਜੋ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਆਈਡੀਆ ਸੈੱਲ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਇੱਕੋ ਸੈੱਲ ਨੰਬਰ ਆਈਡੀਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

17. ਇਕ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੈੱਲ ਫੋਨ ਦੀ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਨੂੰ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਫੋਨ ਤੋਂ ਕਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੀਡਬਲਯੂ -13 ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ Exh. P-27 ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ EXH.P-27 ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ -13 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਗਾਹਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਲਈ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -13 ਵੋਡਾਫੋਨ

ਮੁੰਬਈ ਲਈ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2007 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ 20 ਨਵੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੀ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੇ ਮੁੰਬਈ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਵੱਲੋਂ 10 ਨਵੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਸੰਮਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਨੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਗਾਹਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ EXHIBIT T -3 ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ EXHIBIT T -3 ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ 26 ਫਰਵਰੀ, 2015 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) (EXHIBIT T -3) ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ, ਏ ਨੰਬਰ (ਭਾਵ ਉਹ ਨੰਬਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਾਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ) ਅਤੇ ਬੀ ਨੰਬਰ (ਜਿਸ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਦਾ ਸਾਲ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਪਿਛਲੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) (EXHIBIT P -27) ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਵੇਰਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤੀ, ਸਮਾਂ, ਮਹੀਨਾ ਆਦਿ ਉਕਤ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) (EXHIBIT T -3) ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ 26 ਫਰਵਰੀ, 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਨੋਡਲ

ਅਫਸਰ, ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ 01 ਜੂਨ, 2011 ਤੋਂ 04 ਜੁਲਾਈ, 2011 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਕਤ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) , ਗਾਹਕ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ 03 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇਬ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਟੀਡਬਲਯੂ -1 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਗਲਤ ਅਲਾਇਨਮੈਂਟ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT T -3 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਸਰਵਰ 'ਚ ਲਿੰਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT T -3 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ 26 ਫਰਵਰੀ, 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੋਡਾਫੋਨ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇਬ ਟੀਡਬਲਯੂ -1 ਵਜੋਂ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਪੁਣੇ ਸਥਿਤ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟੀਡਬਲਯੂ -1 ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 (EXHIBIT T -1) ਦੀ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ (EXHIBIT T -1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ (EXHIBIT T -2) ਦੀ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT T -2 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ EXHIBIT T -1 ਹੈ ਜੋ ਟੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਟੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT ਟੀ-3 (ਦਸੰਬਰ 2014 'ਚ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ) 1 ਨਵੰਬਰ, 2011 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ EXHIBIT ਟੀ-2, 02 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਟੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT T -2 ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੀ ਟੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸੰਘਦੇ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦਾ ਫਾਰਮੈਟ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ EXHIBIT T -2, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

XXXXXX

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇਬ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) , EXHIBIT ਟੀ -3, ਦਸੰਬਰ 2014 ਵਿੱਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 01 ਨਵੰਬਰ, 2011 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) , EXHIBIT T -2, ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟੀਚੇ ਵਾਲੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਲਈ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮਾਂਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਉਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਮਿਆਦ , ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾ ਕਾਲਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਲਾਂ ਦਾ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਕਾਲਮ ਪ੍ਰਿੰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

XXXXXX

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸੈਂਕੜੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) EXHIBIT T-2 ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੈਡਰ ਜਾਂ ਹੈਡਿੰਗ ਲਈ ਕਮਾਂਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਾਲਮ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) , EXHIBIT T-2 ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦਾ ਫਾਰਮੈਟ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਤੋਂ ਮਿਸਡ ਕਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਲੀਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ SMS ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਿਸਡ ਕਾਲਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ SMS ਤੋਂ, ਕੰਪਨੀ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਸਡ ਕਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮਿਸਡ ਕਾਲਾਂ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਲ ਜਾਂ ਨੀਲ ਕਾਲ ਟਾਈਮ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਪਰ SMS ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਨਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਾਰਨ ਕਾਲ ਟਾਈਮ ਲਈ ਕਾਲਮ ਨੂੰ 9 ਵੇਂ ਕਾਲਮ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਸੁਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇਬ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) , EXHIBIT ਟੀ -2, ਜੋ ਹੁਣ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿਕਾਰਡ, EXHIBIT T -2 ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।aft

18. ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਇਲਾਜਯੋਗ ਨੁਕਸ ਸੀ ਜੋ ਠੀਕ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। **ਸੋਨੂੰ ਉਰਫ ਅਮਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ** [1] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਤਾ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

XXXXXX

32. ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਜੋ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹਨ, ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ (4) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੇ ਢੰਗ ਜਾਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਟੈਸਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੇ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਬਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਦਾ ਢੰਗ ਜਾਂ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼, ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਢੰਗ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਕੋਲ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਬੂਤ ਦੇ ਢੰਗ ਜਾਂ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

---

[1] (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 570

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)"

19. ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੂੰ EXHIBIT T -2 ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਨੁਕਸ ਮਿਲਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਸੀ।

17. ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 15 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(a) ਅਦਾਲਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

(b) ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

(c) ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ;

(d) ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਤੋਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ;

(e) ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼;

(f) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਹਰ ਗਿਆਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

(g) ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

XXXXXX

20. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ(ਵਧੀਕ ਸੋਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ(ASG)) ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ/ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ

ਸਮਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ **ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪਲਾਂਟਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਸਦਰਨ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕੇਜੀ ਸੰਗਮੇਸ਼ਵਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ** [2] ਕੋਰਟ/ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੋਡਾਫੋਨ ਤੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤਲਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

21. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ EXHIBIT T-2 ਅਤੇ EXHIBIT P-27 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗੜਬੜੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਕਥਿਤ ਗੜਬੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਅਖੌਤੀ ਅੰਤਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗੀ। ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ 9564784782 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਾਹਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ

26 ਫਰਵਰੀ, 2015 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

XXXXXX

2. ਉਕਤ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ 10 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ 26 ਦਸੰਬਰ, 2012 ਨੂੰ ਗਾਹਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਮਾਰਸ਼ਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਾਲ ਦੇ ਉਲਟ, ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜ਼ਿਕਰ 01-ਜੂਨ-2011 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਾਰੀਖ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਹੁਣ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, 01-ਜੁਲਾਈ-2011 ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ" ਤਾਰੀਖਾਂ ਗਾਇਬ ਹਨ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਾਲ 2011' ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਪਹਿਲਾ ਸੈੱਲ ID A", "ਆਖਰੀ ਸੈੱਲ ID A', "IMEI" ਅਤੇ "IMSI" ਲਈ ਕਾਲਮ ਵੀ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਕਾਲ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ/ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਡਾਟਾ ਸਾਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਡੇਟਾ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਰਡ ਕਾਪੀ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਰਿਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਪੂਰੀ ਤਾਰੀਖ

ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾ ਗੁੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੇ ਸਾਲ "2011" ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚਾਰ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਅੰਕੜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾ "ਪਹਿਲਾ ਸੈੱਲ ID A", "ਆਖਰੀ ਸੈੱਲ ID A', "IMEI" ਅਤੇ "IMSI" ਗੁੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਗੁੰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਗੁੰਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ, ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਲਾਂ ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ, ਇੱਕ ਨੰਬਰ, ਯਾਨੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦਾ ਨੰਬਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਰੀਖ, ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਡੇਟਾ ਸਾਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਡੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ:
-

---

[2] (1997) 4 ਐਸਸੀਸੀ 741

XXXXXX

ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਨੋਡਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ 1 ਜੂਨ, 2011 ਤੋਂ 4 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 9564784782 ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀਆਂ ਹਾਰਡ ਕਾਪੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। 2011, ਗਾਹਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 3 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ 10 ਦਸੰਬਰ, 2014 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 65-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 3 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11.00 ਵਜੇ ਇਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੁਝ ਡਾਟਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕਾਲ ID A, ਲਾਸਟ ਕਾਲ ID A, IMEI ਅਤੇ IMSI ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਉਕਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹਨ।

22. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਬੀਰ ਕੁਮਾਰ ਦੇਬ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ:

"ਪ੍ਰੀਖਿਆ-ਇਨ-ਚੀਫ:

ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਦਾ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪੁਣੇ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੋਡਾਫੋਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ 23 ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੋਨਾਂ ਦੇ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਸਰਵਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਸ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਲਈ ਤਾਰੀਖ ਕੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਸਟਮ ਲਈ 'ਟੀਚਾ ਨੰਬਰ' ਹੈ। ਹੈਂਡ ਸੈੱਟ ਦਾ ਪਛਾਣ ਨੰਬਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਾਲਮ IMEI ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਨੰਬਰ ਉਸ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਮੋਬਾਈਲ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਹੈਂਡਸੈੱਟ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨੰਬਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਾਂਡਰ ਰਵਿੰਦਰ ਵੀ. ਦੇਸਾਈ [ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ.] 825

ਜਦੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ/ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੈੱਲ IDA ਅਤੇ IMEI ਸਹੀ ਨੰਬਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, 15.06.2011 ਦੀ ਤੀਜੀ ਐਂਟਰੀ ਤੋਂ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ, IMEI ਲਈ ਕਾਲਮ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਐਂਟਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 01.07.2011 ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੱਕ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਹੋਮ ਨੈੱਟਵਰਕ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਖਰੀ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੇਤਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਹੁਣ, ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ Ex.T -2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਉਸ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ

ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, 30.06.2011 ਨੂੰ 6:20:12 ਵਜੇ ਤੋਂ 01.07.2011 ਨੂੰ 21:53:28 ਵਜੇ ਹੋਈ ਕਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 8 ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ, ਮੈਂ ਵੋਡਾਫੋਨ ਸਾਊਥ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਲੇ ਪੰਨੇ ਨੂੰ ਜੋੜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) Ex.T -2 ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 8 ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ।

ਹੁਣ, 10.12.2014 ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ T -1 (ਹੁਣ T -3) ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ ਡੇਟਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈੱਲ IDA, ਆਖਰੀ ਸੈੱਲ IDA, IMEI ਅਤੇ IMSE ਕਾਲਮ ਖਾਲੀ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, SMS ਸੈਂਟਰ ਕਾਲਮ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 1.6.2011 ਤੋਂ 4.7.2011 ਤੱਕ 95664784782 ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 1.11.2011 ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਛਾਪਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਅੱਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਛੇਦ T-1 ਨੂੰ EXHIBIT T-3 ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਲਮ ਖਾਲੀ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਟ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

<u>ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ:</u>

ਮੈਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ, ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਿੰਕ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਕੁਝ ਤਾਰੀਖ ਖਾਸ ਪਲ ਗਾਇਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਛਾਪੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਹੁਣ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ EXHIBITT-2 ਵਿਖੇ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ,

ਕਾਲਮ 'ਕਾਲ ਟਾਈਮ' ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ Ex.T -3 ਵਿਖੇ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ 9 ਵਾਂ ਕਾਲਮ ਹੈ। ਹੁਣ, ਦੋਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ Ex.T -2 ਵਿੱਚ, SMS MT ਜਾਂ SMS O ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ EX.T-3 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ SMS INC ਅਤੇ SMS OUT ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ Exh T-3 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 1 ਨਵੰਬਰ, 2011 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ Ex. T-2 ਵਿਖੇ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ 2 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਹੁਣ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲ ਡਾਟਾ ਰਿਪੋਰਟ EX.T-2 ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 329 ਅਤੇ 330 ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨੰਬਰ ਵੀ ਹਨ ਜੋ Ex T-2 ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹਨ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮਿਸਡ ਕਾਲਾਂ ਆਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ NULL ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ। 2011 ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ 'ਮਿਸਡ ਕਾਲਾਂ ' ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ EX.T-2 'ਤੇ ਕਾਲ ਡੇਟਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਹੜੇ SMS ਨੂੰ NULL ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਿਆ, ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਕਮਾਉਣਾ ਸੀ।

23. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਵੋਡਾਫੋਨ ਦੁਆਰਾ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਲ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ(CDR) ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਵੋਡਾਫੋਨ ਦਾ ਗਵਾਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

24. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਇਸ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, **ਸ਼ਫੀ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ** [3] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

25. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ ਮਾਰਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਦੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

30. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ- (1) ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ (ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ :

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

[3] (2018) 2 ਐਸਸੀਸੀ 801

XXXXXX

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਹੋਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ-

(a) ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(b) ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਧਾਰਾ (a) ਜਾਂ ਖੰਡ (b) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

31. ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ - (1) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(3) ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ; ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ".

XXXXXX

26. ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਆਮ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

27. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ

ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ।

28. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

29. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰਾ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ(AFT) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

30. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 31 ਅਗਸਤ, 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼/ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਮਲ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਗੁਆ ਬੈਠਾ ਹੈ ਜੋ 04 ਮਾਰਚ, 2015 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ, 2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ,

ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

31. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਯਾਨੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi